

ДУСЛЫК

КПССНЫҢ ОКТЯБРЬ РАЙКОМЫ ҺӘМ ХАЛЫК ДЕПУТАТЛАРЫНЫҢ РАЙОН СОВЕТЫ ОРГАНЫ
ОРГАН ОКТЯБРЬСКОГО РАЙКОМА КПСС И РАЙОННОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Газета 1931 елның
9 июленнән бирле чыга.

№9 (7026)

23 январь, 1990 ел,
СИШӘМБЕ

Бәясә 3 тиен.

Район сайлаулар алдыннан

Социалистик ярышта алдынгылар

Мичурин исемеңдәге колхозның Урта Камышлы авылы терлекчеләре дүзган ел хужалыкларга һәркайсы 440 килограммы 1085 баш башмак тана тапшырдылар. Аларның яртысы элита һәм икенче яртысы элита-рекорд класслы.

Фермада хезмәт юлын тәкъдирләгән шунда башлаган, тәҗрибәле, оста терлекчеләр эшли. Аларның берсе Алексей Федорович Кульметьевның рәсеме район Почет тагасында, ә В. С.

Кульметьев рәсеме колхоз Почет тагасында тора. Алар В. И. Леонтьев белән бер группада эшләп, планын 142 процентка үтәделәр.

В. Захаров бөтен гомерен шул фермада эшләп үткәргән кеше, беренче класслы терлекче. Ул планын 128 процентка житкереп үтәде. А. Щербаков яшь булса да, оста терлекчеләрдән күпкә калышмый.

А. САВГАЧЕВ,
зоотехник.

РӘСМИ ХРОНИКА

Секретарь сайланды

18 январьда «40 лет Победы» колхозы башлангыч партөөшмасында партия җыелышы булып үтте. Анда Әнвәр Мингәрәевич Шәяхмәтов партөөшма секретаре итеп сайланды.

Ә. М. ШӘЯХМӘТОВ

Әнвәр Мингәрәевич Шәяхмәтов Татарстан АССРның Октябрь районы Чулпан авылында 1963 елда туган, 1987 елдан КПСС члены.

Ә. М. Шәяхмәтов үзенң хезмәт юлын 1980 елда «Путь к коммунизму» колхозында комбайнчы ярдәмчесе булып башлый. 1981—1983 елларда Совет Армиясе сафларында

җыелышта КПСС райкомы бюросы члены, райкомның партия-өештүрү һәм кадрлар белән эшләү бүлегә мөдире Ф. Ш. Галимов катнашты һәм чыгыш ясады.

да хезмәт итә. Хезмәт срогын тутырып кайткач шул ук хужалыкта шофер булып эшли. 1984 елдан 1988 елга кадәр М. Горький исемеңдәге Казан авыл хужалыгы институтында укый. 1989 елның декабрендә кадр шул ук институтның комсомол комитеты секретаре вазифаларын башкара.

Кыскача хәбәрләр

«Фән һәм глобаль куркынычсызлык» — СССР һәм АШШ фәнни өешмалары катнашында чыгарыла торган яңа журнал шулай дип атала. Ул рус һәм инглиз телләрендә Советлар Союзында һәм Америка Кушма Штатларында чыгарыла.

Аның редакциясе энергетика һәм әйләнә-тирә мохит проблемаларын өйрәнү үзәгендә, Принстан университеты каршында урнашкан.

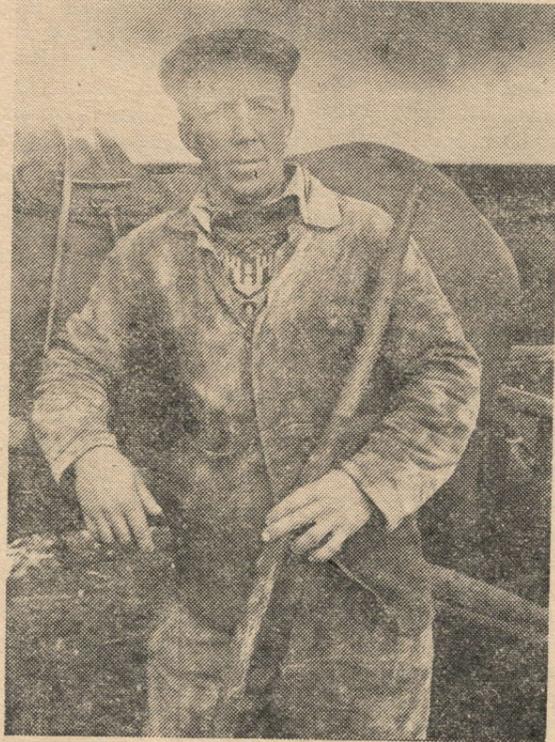
х х х
Халыкара хокук өлкә-

сендә прешкән зур уңышлары өчен юристлар Ассоциациясенң (Нью-Йорк штаты) традицион еллык премиясе М. С. Горбачевка тапшырылды. Бүләкне тапшыруның официал тагтанасында ассоциация җитәкчеләренең берсе Майкл Мэний шуны өйтте: алдагы еллардан аермалы буларак, премия лауреатын билгеләүне тавышка күеп торунуң кирәге булмаган. М. С. Горбачев кандидатурасы тулы берсүзсез хуплау тапты.

(ТАСС).

«Таң» колхозында Госман Галиевич Сәйфуллинның уңган терлекче буларак һәркем ихтирам итә. Ул терлекчелек тармагында ике дистә ел эшли инде. Шул чорда бу хезмәтнең ачысын да, төчесен дә татыды. Кышын мөгезле эре терлекләргә азык кайтара, жәй айларында ул малларны көтә. Иртә таңнан кичке караңгыга кадәр фермадан кайтып керми ул. Шуңа да хезмәттәшләре арасында абруе зур аның.

Бүгенге көндә Госман Галиевич Хәмидә Галимова һәм Минзәдә Гәрәева карый торган терлекләргә азык ташый. Сыер савучыларга башка эшләргә башкаруда да ярдәм итә. Терлекчеләр дустату эшләп, маллардан көн саен уртача 10 килограмм сөт савып ала-лар.

Оборона-масса эше айлыгы башланды

19 январьда район культура йортында Совет Армиясе һәм Хәрби Дңгез Флоты төзелүнең 72 еллыгы уңаеннан оборона-масса эше айлыгы ачылуга багышланган тантаналы җыелыш булып үтте.

Җыелышта кереш сүз белән КПСС райкомының идеология бүлегә мөдире Р. Ф. Жамалиев чыкты. Ул катнашучы сугыш һәм хезмәт ветераннарын, сугышчы-интернационалистарны, район промышленность предприятийләре

һәм колхоз-совхозларның башлангыч партия һәм комсомол өешмалары секретарьларын һәм шәһәр мәктәпләре укучыларын айлык башлану уңаеннан кайнар тәбрикләде.

Аннары Октябрь районы хәрби комиссары И. М. Бовин чыгыш ясады. Җыелыштагыларны СССР Кораллы Көчләренең данлыклы юлы белән һәм районда комсомол-яшьләр арасында үткөрелчәк чаралар белән таныштырды.

Сугыш һәм хезмәт ве-

тераннары А. Д. Дмитриев, Н. И. Маслаков, И. Л. Сандлер һәм М. П. Калугина комсомол-яшьләргә үзләре үткән хәрби юл турында сөйләделәр.

Ветераннар хөрмәтенә район культура йорты каршындагы үзешчән сәнгатьтә катнашучылар рус, татар һәм чуваш халык көйләрен һәм композицияләрен әсәрләрен башкардылар.

Ахырдан ветераннарға истәлек бүләкләре тапшырылды.

Ветераннар советында

18 январьда сугыш һәм хезмәт ветераннарының район советы президиумының чираттагы утырышы булды. Анда «Кайгырту» программасын практик тормышка ашыруга бәйле ветераннардан кертгән хатлар һәм аларның гаризалары, телдән өйтелгән төҗдимиңере белән эшләүне яхшырту мәсьәләләре каралды.

Президиум 1990 елга сугыш һәм хезмәт ветераннары советының смета-

сын һәм чаралар планын раслады.

Утырышта каралган мәсьәләләргә тиңшәү вакытында президиум членнары һәм совет активистлары И. Л. Сандлер, С. С. Идиятуллин, Н. И. Маслаков, Н. А. Калипаров, К. В. Изотова һәм башкалар төҗдимиңере һәм тәнкыйть замечаниеләре өйттеләр.

Президиум утырышында КПСС райкомы инструкторы Г. В. Маликова катнашты.

Президиум үзенң алдагы утырышында Г. А. Давыдованың сәләмәтлөгә каикшау сәбәплә сугыш һәм хезмәт ветераннары район советы секретаре вазифаларынан азат итүне сорاپ язган гаризасын қараган һәм аның үтенечен канәгәтләндергән иде.

Сугыш һәм хезмәт ветераннары район советы секретаре итеп президиум члены Н. С. Суслов расланды.

**КАЙДА
НӘРСӘ
НИЧЕК**

Икеләтә арзан

Архангельскида ачылган яңа ателье ветераннар бюджетына исәп тотып салынды. Аның исеме дә «Ветеран». Ул пенсионерларга гына хезмәт күрсәтә. Олы яшьтәгеләр өчен өс киеме һәм күлмәк тегү гадәти ательелардагыдан икеләтә арзангарак төшә.

Уңыш мул булды

Карелия урманнарына керсәң, чыгасың да килмәс. Һәркайда аклык, пагылек. Чыршылар алтынсыман күрәкләр белән бизәлгән. Күп еллар инде күркә уңышының быелгыдай мул булганын хәтерләмиләр монда. Урманчылар «урак өсте»нең беренче атналарында гына төньяк тайгасы «королевы»нан 1700 тонна уңыш җыеп алдылар. Кыш азагына кадәр тагын шулкадәр күркә җыелачак.

Колхозда — АТС

«Мәскәү» колхозында (Ленинабад өлкәсе) 250 номерлы тагын бер АТС төзелү белән крестьян гаиләләренең гозерләре канәгәтләнделәр. Торак кварталлардан тыш, яңа иҗтимагый үзәккә, мәктәпкәчә балалар учреждениеләренә, поликлиникага да элементлар сузылды. Яңа АТСны колхоз үз акчасына үзетте.

Эштән соң төзеп

Молдавия ССРның Бельцы төзелеш трестынан Н. Омельяң җитәкчелегендәге комплексы бригада членнары эштән буш вакытларында 50 квартиралы йорт салдылар. Аңа Яңа елның беренче көннәрендә төзүчеләр үзләре урнаштылар.

**Бүгенге
санды**

1. САЙЛАУ АЛДЫ
МӘШӘКАТЬЛӘРЕ

2. СӨТӨҢ

СЫЙФАТЛЫМЫ?

3. «ГАЙЛӘ ҺӘМ

МӘКТӘП» ПОЧТАСЫ

Радик Минанов һәм Ринат Могыйинов (рәсемдә) авылдашлары бергә күрергә күнеккәннәр инде. Нәрсә берләштерә соң аларны? Мөгаен, яшьлектәр. Егетләрнең икесе дә туган авыллары Кызытқанлыда уйнап үстеләр, инде менә үзләрен авылдың яшь көче ител санылар. Радик — шофер, механизатор — алтын куллы егет. Өстәвенә, комсомол оешмасы секретаре да. Ринат исә армиядән соңгы хезмәт юлын Кызытқанлыда уйнап йорты директоры вазифасында давам итә. Тырышлыгы, теләге зур

егетнең. Алабуга культура училищесына чытган торып укырга да керде. Кызытқанлыда яшьләр күп, яңа культура йорты да менә дигән, егет-кызларның культурага омтылышы да көчле — алар Ринатның оста оештыручы, инициативалы белгеч булып житешкән бик телеләр. Ә хәзергә эле өйрәнү чоры. Кичләрен культура йорты жыр-гармун тавышларына күмелә, яшьләр колхозның иңат отчетына хәзерләнеләр. Радик Минанов һәм Ринат Могыйинов биредә башлап йөрүчеләрдән.

СӨЗ БЕЛӘСӨЗМЕ?

ПЕКИН. Кытай халык саны буенча дөньяда беренче урынны нык тотта. Узган ел илдә 1 миллиард 100 миллионнан артык кеше яшәде. Кытай га-

лимнәре, 2000 елга илдә халык саны 1,2 миллиардтан артмаска тиеш, диләр. Шушы санның узып китсәң, дөләттә халыкның товарлар белән тәмин итүгә бәйләп иңат проблемалар туачак.

Хафизов исемдәге колхоз — районның алдынгы хужалыкларының берсе. Ул авыл хужалыгы продуктлары житештерүдә елның елы стабил эшли. Агымдагы елда да күрсәткечләр куанычлы. Бу турыда шул колхоз колхозчысы, район Советы депутаты В. Илеворова да горурланып сөйләди:

Безнең Хафизов исемдәге колхоз үткән елны ничек төгәлләде? Нинди уңышлар белән уңиңенче бишьеллыкның ахыргы елын каршы алды?

Үткән елда кырчылык тармагында 5 аренда звеносы эшләде. Звеноларның эшеннән һәркем канәгать. Бу турыда ахыргы нәтижеләр сөйләди. Мәсәлән, Рәхимжан Насыбуллин житәклеген звено чөчүлек жирләренә 30,5 центнер ашылык, 276 центнер шикәр чөгәндере, ә Ислам Галимов звеносы егетләре 23,2 центнер ашылык һәм 269,4 центнер шикәр чималы жыеп алдылар. Айдар Бикиннең, Миннияр Бакиров һәм Иван Булатов звенолары да савып алды.

намусты хезмәт куйдылар. М. Бакиров звеносы, мәсәлән, силовка салына торган кукуруз басуының һәр гектарынан 345,5 центнер яшел масса туплады.

Менә шул эш сөючән механизаторларның тырышлыклары аркасында дөләттә шикәр чөгәндере сату планы 127 процентка үтәлдә. Авыр һава шартларына да карамастан, безнең хужалык хезмәткәрләре яхшы уңыш жыеп алдылар һәм уңыш алу буенча районда беренче урынга чыктылар.

Терлекчеләребез дә иңгәндә калышмыйлар. Дөләттә ит, сөт, сату планнары 104—107 процентка үтәлдә. Ион сату планы да тулысынча тормышка ашырылды. Сыерларның продуктлылыгы 3213 килограммга житте, бу алдагы еллардагыдан күпкә артык.

Савучылар арасында жәелдерелгән социалистик ярышны район Советы депутаты Мәйсәрә Габбасова житәкли. Ул үз карый торган малларының һәркайсыннан 3888 килограмм сөт савып алды.

Терлекчеләребез маллардан артым алуда да әйбәт эшлиләр. Беренче бригада терлек караучыларын аерым билгеләп үтсә килә. Арендатор Сәмигулла Нуруллин декабрь аенда малларның һәркайсыннан уртача 914 грамм артым алды. Ел башыннан көнлек үсеш 729 грамм тәшкил итте.

Товарлыклы дуңгызчылык фермасы коллективы да уңышларга ирешә. Төп ана дуңгызлардан үрчем алуны күпкә арттырдылар терлек караучылар. Мәсәлән, Анна Янилин һәм Нина Микүкова үз группаларындагы малларның көр-таза булып үсүләре өчен аруталуны белми эшлиләр. Әлбәттә, ферма буенча да артым алуда үсеш бар, әмма гомумиләштерелгәч, 300 граммнан түбәнрәк. Менә шуңа да дуңгыз караучыларга булган мөмкинлекләрдән тулырак файдаланырга кирәк эле.

Безнең хужалыкта малларның продуктлылыгын арттыру өчен резервлар чикләнмәгән. Кышлату чорына күп, сыйфатлы азык запасы

тупланды. Бер шарлы терлеккә 30,8 центнер азык берәмлеге төгәлмәндә терлек азыгы хәзерләнде.

Безнең хужалыкта рап пунктларны төзәндерү һәм колхозларның эш һәм торгм шартларын яхшырту өнчә да шактый эш бар карылды. Чимә послогына кадәр асфальт Түбән Норлат авылы вак таш жәелде. Шу ук үзәк урамнарда полотносы күтәртел Кормыш поселогына керту башланды. Әм хәл ителмәгән проблемалар да күп эле. Чун Мәнжесе авылына каюл күтәру һәм күперлу — шуларның иң ниге. Анда ук клуб мәктәп бинасы капит ремонт көтә. Хужалык территориясендәге бар торак пунктлардагы үткәргечләр һәм колкалар канәгатьләнмәс хәлдә.

Сүземне тәмамлап ны әйтсәм килә. 1 елда да тырышып эш билгеләнгән план за ниеләрне үтәп, торм көнкүрешбезне тагын яхшыртырга кирәк бу

РАЙОН СОВЕТЫ ДЕПУТАТЫ СӨЙЛИ

Уңышлар һәм кимчеләкләр бар

Халык депутатларының XXI чакырылыш Норлат шәһәр Советы халык депутатлыгына кандидатлар теркәү турында БЕЛДЕРҮ

9 нчы сайлау округы

Азюкова Роза Рәгыйповна, 1955 елда туган, партиясез, халыкка көн күреш хезмәте күрсәтү районы производство идарәсе юристы, Норлат шәһәре.

5 нче сайлау округы

Әндеров Ильяс Вазыйхович, 1955 елда туган, КПСС члены, санэпид-станциянең санитария бүлегә мөдире, коммунал гигиена буенча врач, Норлат шәһәре.

20 нче сайлау округы

Әюпов Хәлил Искәндәрович, 1941 елда туган, КПСС члены, Норлат разведка бораулавы идарәсе начальнигы урынбасары, Норлат шәһәре.

13 нче сайлау округы

Белов Виктор Васильевич, 1950 елда туган, КПСС члены, «Норлатнефть» НГДУсы УТ-сының юдыру агрегаты машинисты, Норлат шәһәре.

31 нче сайлау округы

Ботрякова Валентина Николаевна, 1950 елда туган, КПСС члены, халык депутатларының Норлат шәһәр Советы башкарма комитеты секретаре, Норлат шәһәре.

33 нче сайлау округы

Вәлигов Әхәт Сәлихович, 1947 елда туган, КПСС члены, Татарстан АССР МВДСы икенче отрядының 73 нче хәрби-ләштерелгән янгын сүндерү часте начальнигы

урынбасары, Норлат шәһәре.

3 нче сайлау округы

Веренцов Александр Петрович, 1948 елда туган, КПСС члены, Ульяновск локомотивлар депосының Норлат филиалы машинисты, Норлат шәһәре.

18 нче сайлау округы

Гавритухин Александр Петрович, 1952 елда туган, КПСС члены, Норлат геофизика эшләре идарәсенә отряд начальнигы, Норлат шәһәре.

12 нче сайлау округы

Глухова Елена Ремовна, 1958 елда туган, партиясез, «Росинна» балалар бакчасы тәрбиячесе, Норлат шәһәре.

17 нче сайлау округы

Гобәдуллин Равил Насыбуллович, 1945 елда туган, партиясез, «Агропромхимия» берләшмәсе слесаре, Норлат шәһәре.

32 нче сайлау округы

Дуксеев Николай Викторович, 1960 елда туган, партиясез, Октябрь юл ремонтлау-төзү участогы элентригы, Норлат шәһәре.

35 нче сайлау округы

Ерепов Николай Кузьмич, 1963 елда туган, ВЛКСМ члены, автотранспорт предприятиесе шоферы, Норлат шәһәре.

3 нче сайлау округы

Ермолаев Григорий Михайлович, 1964 елда туган, КПСС членлыгына

кандидат, 634 нче төзү-монтаж поезды мастеры, Норлат шәһәре.

25 нче сайлау округы

Ерхов Евгений Витальевич, 1964 елда туган, ВЛКСМ члены, ремонт-техника предприятия шoferы, Норлат шәһәре.

25 нче сайлау округы

Зәйнуллина Рауза Әхмәтгаяновна, 1954 елда туган, партиясез, экономист, ремонт-техник предприятие профсоюз комитеты председатели, Норлат шәһәре.

2 нче сайлау округы

Иванкина Надежда Васильевна, 1952 елда туган, партиясез, ит комбинаты эшчесе, Норлат шәһәре.

7 нче сайлау округы

Иванова Нина Николаевна, 1948 елда туган, партиясез, шикәр заводының рафинад цехы операторы, Норлат шәһәре.

16 нчы сайлау округы

Иванов Владимир Викторович, 1951 елда туган, КПСС члены, Октябрь районы эчке эшләр бүлегә начальнигы, Норлат шәһәре.

28 нче сайлау округы

Кәрамуллин Әбүзәр Кәрамуллович, 1927 елда туган, КПСС члены, «Татнефтьжилстрой» проект-төзөлеш берләшмәсенә 53 нче СМУсы начальнигы, Норлат шәһәре.

34 нче сайлау округы

Казакова Александра Михайловна, 1938 елда туган, КПСС члены, икенче мәктәпнең класс-тан тыш эшләренә оештыручысы, Норлат шәһәре.

Краснова Юлия Ивановна, 1966 елда туган, ВЛКСМ члены, азык комбинатының колбаса цехы эшчесе, Норлат шәһәре.

21 нче сайлау округы

Козина Любовь Викторовна, 1963 елда туган, ВЛКСМ члены, район статистика бүлегә операторы, Норлат шәһәре.

9 нчы сайлау округы

Куприянов Николай Федорович, 1963 елда туган, ВЛКСМ члены, «Татпромпострой» берләшмәсенә хужалыкара төзөлеш сешмасы 547 нче ПМКсы ташчылар бригадасы бригадиры, Норлат шәһәре.

22 нче сайлау округы

Кузьмин Леонид Николаевич, 1958 елда туган, КПСС члены, «Норлатнефть» НГДУсы ЖКХсының баш инженеры, Норлат шәһәре.

10 нчы сайлау округы

Максимова Вера Васильевна, 1953 елда туган, партиясез, шикәр заводының центрифуга аппаратчысы, Норлат шәһәре.

8 нче сайлау округы

Меркулова Надежда Александровна, 1955 елда туган, КПСС члены, район электорат комитеты секретаре, Норлат шәһәре.

6 нчы сайлау округы

Морозова Ирина Анатольевна, 1966 елда туган, ВЛКСМ члены, элеватор эшчесе, Норлат шәһәре.

14 нче сайлау округы

Нуруллин Ринат Габдуллович, 1948 елда туган, КПСС члены, Норлат-Октябрь МСОсының беренче ПМКсы прорабы, Норлат шәһәре.

Радионова Роза Семеновна, 1946 елда туган, партиясез, «Татсельхозводстрой» трестының 127 нче ПМКсы баш бухгалтеры, Норлат шәһәре.

27 нче сайлау округы

Сафин Мингазиз Минхәерович, 1951 елда туган, КПСС члены, Октябрь районы правление председатели, Норлат шәһәре.

1 нче сайлау округы

Смоленок Валентина Егоровна, 1946 елда туган, партиясез, 61 нче мәктәп укытучысы, Норлат шәһәре.

26 нчы сайлау округы

Суслов Николай Степанович, 1925 елда туган, КПСС члены, су һәм хезмәт ветеранының район советы секретаре, Норлат шәһәре.

19 нчы сайлау округы

Фәррахов Марат галлимович, 1959 елда туган, КПСС члены, лат шәһәр Советы карма комитеты председатели, Норлат шәһәр 30 нчы сайлау округы.

29 нчы сайлау округы

Фәттахова Римма вилевна, 1947 елда туган, КПСС члены, үзек больницаһы отоларингологы, Норлат шәһәре.

1 нче сайлау округы

Феоктистова Людмила Семеновна, 1950 елда туган, партиясез, жлык чөлгәре лаборанты, Норлат шәһәре.

15 нче сайлау округы

Федотов Александр Иванович, 1949 елда туган, КПСС члены, мна төзү заводы директоры, Норлат шәһәре.

1 нче сайлау округы

Французова Галина Викторовна, 1956 елда туган, партиясез, Н станциясенә билет сирь, Норлат шәһәре.

4 нче сайлау округы

Хәсәнжанова Роза сыйбулловна, 1957 елда туган, партиясез, «промбанк»ның күр бүлегә өлкән экономисты, Норлат шәһәре.

НОРЛАТ ШӘҺӘР ЛАУ КОМИССИЯ

СӨТӨҢ СЫЙФАТЛЫМЫ?

1989 елда район хужалыкларыннан дәүләткә сатылган сөтнең сыйфат күрсәткечләре

Хужалыклар исемнәре	Сатылган сөт (зачет авырлыгында—цент.)		Майлылык (процент.)		Исәпкә алганда югалтулар яки өстәп язучулар (сум.)		1 сорт белән сатылган сөт (процентларда)		1 сорт белән суытып сатылган сөт (проц.)		Кире кайтарылган сөт (ц.)		1 сорттан түбән сорт белән сөт сатудан югалтулар һәм өстәп язучулар (сумнарда)	
	1989 елда	1988 елдагыдан артык яки ким	1989 елда	1988 елдагыдан артык яки ким	1989 елда	1988 елда	1989 елда	1988 елдагыдан артык яки ким	1989 елда	1988 елдагыдан артык яки ким	1989 елда	1988 елдагыдан артык яки ким	1989 елда	1988 елда
Синдряков исем.	17836	-37	3,63	-0,01	+5460	+6197	97	-	67	-2	18	+8	-3095	-1028
Ульянов исем.	18343	+1370	3,61	+0,07	+1172	-9313	89	+5	35	-5	9	+9	-7341	-26677
«Правда»	8062	+1534	3,76	+0,11	+11557	+3048	83	-9	39	-8	14	+14	+1834	-2016
«Восход»	7253	+246	3,74	+0,04	+9145	+6465	80	+11	71	+8	71	+29	+1540	-6383
Мичурин исем.	1990	+321	3,73	+0,02	+2311	+1742	64	-31	0	0	-	-	+260	-61
«Россия»	16322	+671	3,65	+0,07	+8341	-2378	78	-6	62	+28	-	-	-11964	-19644
Хафизов исем.	14028	-429	3,66	+0,07	+7269	-1139	97	+4	62	+12	8	-38	-728	-12018
«Путь к комму-му»	13539	+1139	3,70	+0,1	+12093	-335	81	+2	40	-4	16	-4	-3542	-17928
Муса Жәлил исем.	14192	+337	3,65	+0,04	+6264	+871	77	-1	66	-4	5	-1	-8823	-10505
«Родина»	10624	+247	3,70	-	+10117	+10251	75	+4	63	+2	5	-27	-2115	-3418
«Игенче»	9789	-3416	3,50	+0,02	-9514	-14705	85	+18	81	+18	-	-	-15262	-31008
«Большевик»	7865	-950	3,64	-	+3015	+3283	95	+4	87	+5	13	-8	+675	-400
«Заветы Ильича»	9152	+273	3,50	+0,02	-8408	-10251	82	-6	61	+5	3	+13	-17238	-17411
«Знамя Октября»	6806	+211	3,60	-0,01	+67	+402	66	-6	64	-5	103	+39	-15706	-8364
«Алга»	13335	+16	3,71	+0,11	+13902	-33	64	+11	60	+17	265	-55	-16982	-39325
«Комбайн»	10589	-612	3,63	+0,06	+3417	-3216	85	-7	75	-13	46	+46	-5256	-6444
XI партсъезд исем.	13560	+251	3,60	+0,01	-402	-1139	85	+6	80	+8	59	+59	-11235	-12409
«Татарстан»	8601	+418	3,54	-0,04	-4958	-1608	87	+2	84	+3	26	+10	-276	-5945
«40 лет Победы»	10781	-960	3,82	+0,09	+21138	+14003	85	-1	71	+13	46	-7	+13359	+2838
«Төрнәс» совхозы	11956	+1643	3,70	+0,14	+10787	-3316	76	+23	49	+27	-	-	-4932	-23274
«Мамык» совхозы	9533	+674	3,70	+0,11	+8844	-871	73	+3	62	-4	129	+71	-6393	-14162
«Рассвет» совхозы	18440	+1533	3,66	+0,05	+9514	+1172	79	-1	72	-1	24	+58	-5601	-13842
«Сөлчә» совхозы	6115	+987	3,60	+0,05	+268	-2579	80	+9	72	+5	-	-	-	-
Район буенча	265639	+11839	3,65	+0,06	+126027	-3450	82	+2	60	+1	915	+92	-154114	-278210

Районыбыз терлекчеләре увикенче бишьеллыкның дүртенче елын уңышлы төгәлләделәр. Дәүләткә ит, сөт, йон сату планнары уңышлы үтәлдә. Берүк вакытта дәүләткә сатылган терлекчелек продуктарының сыйфаты да яхшырды. Мәсәлән, район буенча хәзерләүләр пунктына озатылган сөтнең майлылыгы узган елның шул чорына карата 0,06 процентка үстә. Шунның нәтижәсе буларак, исәпкә алганда 11,839 центнер сөт өстәп азылды, район хужалыклары өстәмә рәвештә 126,027 сум керем алдылар. «Правда», «Путь к коммунизму», «Алга», «40 лет Победы» колхозлары, «Төрнәс», «Рассвет» совхозлары бу юнәлештә аеруча нәтижәле эшләделәр. Аларның касса-

ларына өстәмә рәвештә 11,000—21,138 сум акча керде. Әмма «Заветы Ильича», «Игенче», «Татарстан» колхозлары, киресенчә, сөтне югалтуга юл куйдылар. Төп сәбәп—сөтне фальсификацияләү. Шунның нәтижәсендә генә дә әлегә колхозлар 9514—4958 сумлык 251—284 центнер сөтләрен югалттылар.

1 сортлы сөт сатучы хужалыклар да арта. Синдряков исемдәгә һәм Хафизов исемдәгә колхозлар дәүләткә саткан сөтнең 97, «Большевик»та 95 проценты 1 сортлы булды. Әмма кайбер хужалыклар моңа тиешле эһәмият бирмиләр. Мичурин исемдәгә, «Алга», «Знамя Октября» колхозларында 1 сортлы сөт 64—66 про-

цент кына тәшкил итә. Белгечләр, житәкчеләр һәм савучылар үзләре моннан тиешле нәтижә ясамыйлар. Ө бит уйлап карасаң, бер центнер сөт житештерү өчен күпме азык тотарга туры килә. Бәм менә нәтижә: зур көч куеп житештерелгән продукцияне дәүләткә озатканда югалтуларга юл куела. Мисаллар тагы да бар. Мичурин исемдәгә, «Алга», «Знамя Октября» колхозлары дәүләткә пычрак сөт сатулары нәтижәсендә 9794—17220 сум акчаларын югалттылар. Пычраклык һәм югары ачылык нәтижәсендә Норлат сөт-май комбинатынан «Алга» колхозына 265, «Знамя Октября»га 103, «Мамык» совхозына 129 центнер сөт кире кайтарылды.

Таблицадан күренгәнчә, терлекчеләребезнең уңышлары бар. Шуң ук вакытта проблемалар да бихисап. 1990 елда, мәсәлән, сөт сатуга заказ 1989 елдагыдан 1280 тоннага артты. Шуңа да ел башыннан ук һәр белгеч, терлекчегә ферма-ларда тулы санитар тәртип булдыру, житештерелә һәм дәүләткә сатыла торган сөтнең сыйфатына тиешле таләпләргә күю мөһим. Быел азык проблема түгел, Шуңа да савым сьерларын барытик балансланган рацион буенча ашату мөһим. Бу безгә агымдагы елда дәүләткә сөтне 3,8 процент майлылыкта тапшыру өчен дә бик кирәк. Тәҗрибә күрсәткәнчә, моңа ирешү проблема түгел. Мисал өчен ерак китәсе юк. Узган елның декаб-

рендә, мәсәлән, район буенча дәүләткә тапшырылган сөтнең уртача майлылыгы 3,81 процент булды. «Үрнәк», «Алга», «Путь к коммунизму» колхозларында нәтижәләр бик яхшы: майлылык 4,8—4,06 процент тәшкил итте. Бәрчак шулай эшлесе дә бит... юк. Әле менә январь аеның беренче декадасы сөтчелек эшендә зур шатлык китермәде. Тапшырылган участка эшкә контроль булмау нәтижәсендә, сөт-май комбинатына продукция майлылыгы билгеләнмичә китерелә. «Москва», Мичурин исемдәгә, «Знамя Октября», «Путь к коммунизму», «Комбайн», «Родина», «Восход» колхозлары, «Сөлчә» совхозы моңа аеруча еш юл куючы хужалыклар. «Родина»

колхозының беренче төварлыклы-сөтчелек фермасы болардан да арттырып жиборде: хужалыктан китерелгән сөтнең авырлыгы да, майлылыгы да күрсәтелмәгән. Шунсың истә тоту кирәк: 1 январьдан дәрәс рәсми-ләштерелмәгән очракта сөт-май комбинаты һәр товар-транспорт накладное өчен хужалыкка 7 сум күләмдә штраф салачак һәм алар гаеп-леләрдән түләтеләчәк. Билгеле инде, акыллы, акчаны санап эшлөүче хужа моңа юл куймай-чак. Тулаем алганда да һәркемнән хужаларча хужалык итү таләп ителә.

А. БЕЛЯКОВА,

АПОның авыл хужалыгы продуктары хәзерләү һәм сыйфат буенча дәүләт инспекторы.

Уңышлы бара эше

Хатын-кызларны пинди генә эш участокларына күрмисең хәзер! Наҗия Галәветдинова да үзенчәлекле һөнәр иясә.

Наҗиянең бу кечкенә йөк ташу машинасын житез йөртүен күрәп сокланып куясың. Аңа бу эш бик килешә сыман. Чөнки ул үзе дә уттай житез һәм электрокарасы да аңа буйсына.

Наҗия Абдуллаевна Галәветдинова районара сәүдә базасында әле елдан артык кына эшли. Шулай да коллективның абруен казынып өлгергән инде ул. Аны кайда гына очратмыйсың. Бер караганда, вагоннардан склад-

ларга эйбер ташый, икенче караганда, бер складтан икенчесенә товар күчерә. Бәм Наҗия кайда эшләсә дә намуслылык үрнәкләре күрсәтә. Эңә шулай Наҗия Абдуллаевна тиз арада хезмәт серләренә дә тошен-

де, коллективның үз кешесенә дә әверелде. Шик юк: киләчәктә дә үз адресына тел-теш тидермәс. Рәсемдә районара сәүдә базасының электрокара йөртүчесе Н. Галәветдинова эш вакытында. Л. Шәмсуаров фотосы.

УКУЛАР ФАЙДАЛЫ ҮТТЕ

те. Кышкы каникуллар башланар алдыннан Колбай Мораса урта мәктәбендә күрше дүрт мәктәп укытучыларының педагогик укулары булды.

Укулар алдан хөзерләнгән план нигезендә барды. Һәрбер килгән укытучыга үткөреләсе эш программасы тапшырылды. Кунакларыбызның кайберләре дәрәсләр башланганчы ук мәктәп һәм класслар белән таныша башладылар.

Ә программа буенча түбәндәгә чаралар үткөрелде: икенче, өченче сәгатьләр барышында һәр укытучы үз һөнәре буенча ачык дәрәс бирде. Дәрәсләр төмамлану бе-

ләп, барлык кунаклар укучылар белән берлектә мәктәпнең актлар залына җыелдылар. Алар мәктәптә эшләп килгән түгөрәкләрен чыгышларын карадылар. Сөхнәдә шулай ук туган илгә, укытучыларга багышланган җырлар яңгырады, әдәби әсәрләрдән өзекләр күрсәтелде.

Дәрәсләргә анализ вақытында катнашучылар барлык ачык дәрәсләренң бүгенге көн таләпләренә туры килүен билгеләп үттеләр. Дәрәсләрдә төрле алымнар, техник чараларның кулланылуын, укучыларның белем дәрәжәләре чагыштырмача яхшы булуын да асызык-

ладылар.

Соңыннан барлык катнашучылар өчен дә пленар утырыш булды. Анда хөзергә көндә мәктәпләр алдында торган проблемалар турында сүз барды.

Пленар утырышының икенче көн төртибә буенча сүз шушы мәктәпнең математика укытучысы Рәсимә Хаҗиповна Ибраһимовнага бирелде. Ул залда утыручыларны үзенә иҗат отчеты белән таныштырды, укучылар кулы белән ясалган бик күп күргәзмә материаллар күрсәтте.

Р. ГАЛЛӘМОВА, Р. САДЫКОВА.

Колбай Мораса урта мәктәбе

Гаилә—безнең жәмгыятебезнең нигезе, аның килчөгә. Балаларны физик яктан чыныккан итеп үстерү, дәрәжә бирү—һәр ата-ананың бурычы. Әгәр гаилә ышанычлы һәм нык икән, димәк, безнең Ватаныбыз да күтәләр.

Моңа бәйләп мин Норлат шәһәрәндә яшәүче күп балалы һәм тату Фоминнар гаиләсе турында сөйләргә теләм. Гаилә башлыгы Исая Петрович—Бөек Ватан сугышы һәм хезмәт ветераны. Ул фронтка 1943 елда китә. Иң элек Көнбатыш Украинада көрәшкән, аннан соң Польшаны немец басып алучыларыннан азат иткән. Шулай итеп, Исая Петрович ил сагында сизгез ел хезмәт куйган. Аның сугышчан батырлыгы Ватан сугышы ордены һәм Германияне җиңгән өчен медале белән билгеләп үтелгән. Армия сафларынан өнә 1950 елдагына әйләнгән кайткан һәм шунда ук Норлат тиммер юл станциясенә ягулык складына грейдерчы булып эшкә кергән. Аннан соң ул Нор-

лат разведка бораулавы идарәсенә эшкә күчә. Ул биредә 17 ел эшли һәм үзен тырышы, хезмәт сөючән итеп күрсәтә. Идарә җитәкчеләре аның эшенә югары бәя бирәләр—Мақтау грамоталары, кыйммәтле бүләкләр белән бүләклиләр. Күп еллар эшлөгәннен соң, ул 53 нче СМУга төзүче-монтажчы булып эшкә күчә. Бер урында озак эшләү солдатның үз профессиясенә тугрылыклыгы, ыңкылыгы турыда сөйли. Ул биредән лаеклы ялга китә. Ләкин Исая Петрович кул кушырып утыра алмый, үзенә туган йортына өверелгән эшенән, коллективыннан аерылмый. Ә бит ул биредә үзенең дуслар тапты, шуңа да бүген дә хезмәт куя.

Исая Петровичның хатыны Надежда Ивановна да иренә тиң энергияле һәм җитез хатын. Балалары һәни вакытта ул эшләмәде. Шуны да әйтәргә кирәк: ул заманнарда балалар ясле-

Зур һәм тату гаиләдә

ләрә һәм бакчалары аз иде, шул сәбәпле күп кенә аналар эшли алмады. Балалары берәз үскөч, Надежда Ивановна Норлат разведка бораулавы идарәсе балалар ясле-бакчасына эшкә керде. Аннан соң ире хезмәт итә торган 53 нче СМУга күчте. Ул пенсиягә дә әлегә оешмадан китте.

Вакыт сиздерми дә үтә икән. Фоминнарның балалары да үсеп җитте. Ә бит алар сизгез—6 малай һәм ике кыз үстеләр. Мәктәптә яхшы укыдылар, өйдә эти-этиләренә булыштылар. Фоминнарның балалары турында тик мактау сүзләре генә әйтәсе килә. Аларның барысы да хезмәт сөючән һәм тыйнаклар. Гади эшче гаиләсендә туып үскән балалар югары һәм махсус урта белемгә ия булдылар. Ә бит аларга вуз һәм техникумнарда укырга кәргәндә читтән булышучы булмады, алар профессия һәм килчәккә юлны үзләре сайлый

белделәр. Моңың сере нәрсәдә соң? Минемчә, монда беринди дә сер юк. Фоминнар гаиләсендә кешеләклелек, шәфкатьлелек, тыйнаклык һәм намус җиңә. Ата белән ана үз балаларында хезмәткә мөхәббәтне кече яштың үт тәрбияли алдылар, кешеләргә сөяргә, һәрвакыт дәрәжәлектән барырга, намуслы булырга өйрәттеләр. Ә бит халыкта: алма агачыннан ерак төгөрәми, дигән әйтем йори. Бу нәкъ Фоминнар гаиләсенә тәңгәл килә. Аларның олы улары Володя Мәскәү финанс-экономика институтының Белгород филиалын тәмамлады һәм хәзер шушы шәһәрәдә үк тәминат буенча инженер булып эшли. Рус кызына өйләнде. Икенче улары Николай АПО ның җаваплы работнигы. Ул авыл хужалыгы продуктлары хәзерләү һәм сыйфат буенча баш инспектор вазифаларын үти. Читтән торып Казан авыл хужалыгы институтын

тәмамлай. Евгений Казан финанс-экономика институтын тәмамлады. Башкортстанның Туймазы шәһәрәндә эчкә эшләр бүлгәненә БХСС бүлгәнендә эшли, милициянен өлкән лейтенанты, өйләнгән. Аның хатыны—татар кызы. Алеша Тәтеш авыл хужалыгы техникумын тәмамлады һәм районның ремонт-предприятиесендә шофер булып эшли. Сергей белән Оля Дмитровград шәһәрәндә укыдылар. Аларның икесе дә сәт промышленосте техникумын тәмамлады. Иң кечкенәләре Валерий Совет Армиясе офицеры—Горький югары хәрби училищесын тәмамлады һәм Чита шәһәрәндә хезмәт итә.

Күргәнәбезчә, Фоминнарның балалары үзләренә тормышта юл тапканнар. Аларның һәркайсының үз гаиләләре, үз тормышлары. Хәзер Исая Петрович һәм Надежда Ивановна икәү

генә калдылар. Ләкин аларга күңелсезләнәргә вакыт юк. Балалары һәм оныклары көн саен килеп торалар. Фоминнарның зур һәм тату гаиләсендә унике онык үсә.

Фоминнар гаиләсен чын мәгънәсендә интернациональ гаилә дип атарга була. Бу гаиләдә татарлар, руслар һәм чувашлар бергә бәйләнеп, тату яши. Алар берберсен яхшы аңлыйлар, хөрмәт итәләр. Зур гаиләнен гомуми теле—рус теле. Ата белән ана чувашлар. Ләкин балалары үз телләрендә сөйләшә белсәләр дә, укый-яза белмиләр. Чөнки алар рус мәктәбен тәмамладылар.

—Без балаларыбыздан канатга һәм үзәбезне бәхетле саныйбыз, — диләр Фоминнар.—Алар безгә мораль һәм материаль яктан булышшалар. Бөйрәмнәрдә котлау откыркалары белән бергә бүләкләр дә алабыз.

Әнә шулай яши Фоминнарның тату һәм зур гаиләсе.
З. ИМУКОВА.

Шат булып идек

Иске Чаллы авылы кешеләре Норлат—Иске Чаллы маршруты буйлап автобус йори башлагач, чиксез сөенгәннәр иде. Дәрәжә, автобус авылга ике километр килеп җитмишә туктый иде. Ул күпер иске, техника һәм кешеләргә һәлак итү куркынычы булганлыктан шулай иде. Хәзер яңа тиммер-бетон күпер төзелде, әмма шәһәрлар иске тукталышка «гашиклар», күрәмсең, гел шундагы тукталалар. Халыкка авылга җәяү китәргә туры килә. Әлек Норлаттан Иске Чаллыга билет бәясе 30 тиен иде, хәзер 45 тиен. Әмма без 60 тиен дә түләргә риза, тик автобус авылга кадәр барсын иде. Ә бит көзгезгә пычракларда, кышкы салкыннарда ике километр араны җәяүләп үтә җиңел түгел.

Беркөнне яшь балалы ана шофердан авыл үзәгенә кадәр илтүне сорады. Ләкин аңардан: «Әгәр миңа рәхсәт итсәләр, өйләргәгә кадәр илтәп куяр идем», дигән җавап ишеттек.

Авылда яшәүче бар халык—карты-яше—рейс автобусын авыл үзәгенә кадәр йөртәргә рәхсәт сорый. Әгәр шулай булса, без бик шат булып идек.

Н. ШУВАЛОВ,

В. БОРИСОВ

Жәмилә Закиржановна Гобәйдуллинаның мөстәкыйль рәвештә эшли башлавына 20 ел вакыт узды та киткән. Жәмилә бу вакытның 13 елын районара сәүдә базасында склад мөдире ярдәмчесе булып эшләп уздыра. Тыйнак, намуслы, гадел эшчене биредә хөрмәт итәләр. Склад мөдире Әлфия Насыбулловна Хәсетдинова да аның турында яхшы фикердә. Бишәү эшлиләр алар биредә. Зур материал кыйммәтләр булган складта күмәк эшләү, билгеле, аеруча җаваплылык, гаделлек сорый. Жәмилә боларны бик

яхшы аңлый. Аяк киёмнәре, туңкы-малар складында эшләүчеләренә көннәре мәшәкатьле уза: товар кабул итәргә, сәүдә нокталарына җибәрәргә кирәк һәм бу эшләрнең барысы да төгәллек, пөхтәлек таләп итә. Жәмилә Закиржановна һәм аның иптәшләре һәрчак дустанә, бәр гаиләдәй эшлиләр һәм менә шушы дуслык уңышлар китерә дә. Склад коллективы 1989 елны планларын арттырып үтәп каршылады һәм яңа елга яхшы старт алды. Рәсемдә: сәүдә базасы кладошчыгы Ж. Гобәйдуллина.

Бүләкләр һәм янғын

Яңа елда күбәбез бүләкләр ала. Ул шулай гадәтләнгән инде. Әмма Яңа ел бүләкләре белән бәла-каза да кылгәли. Янғын сакчылыгы хезмәткәрләренә Яңа ел «бүләкләре» булып янғын чыгу хәбәрләре килде. 3 январьда ит комбинатында кер юу урыны янды. 9 январьда Ломоносов урамында торақ йортта янғын чыкты. Балаларның үт белән уйнавы нәтижәсендә, хужалык 500 сум зыян күрде. Болары әле берни түгел. Шуңа ук көнне Мир ура-

мының 35 йорты беренче фатирында электр гирляндагында кыска ялганыштан чыршыга ут каба. Янғын хужалыкка зур зыян алып килде. Янғыннарның күбесенчә балаларның үт белән шаяруыннан килеп тууы турында күп сөйлибез. Әмма саклык, аларны кискәтү турында аз уйлыйбыз. Бер кыз баладан янғынның нидән килеп чыгуын һәм аның нинди куркыныч тудыруын сорагач, ул җавап бирә алмады. Димәк, балалар

бакчасында да, мәктәптә һәм гаиләдә дә бу темага сүз алып баручы булмаган.

Әйе, безнең балаларыбызда янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләре буенча элементар белем дә юк. Биредә ата-аналар, тәрбиячеләр һәм укытучыларның гаебе зур.

Шулай булгач, янғын чыгу очрагы булганда, кемгәдер үпкәләргә урын юк. Биредә без олылар гаепле.

Р. ТАТЬЯНИНА,
ППЧ-48 инструкторы.

Халык игътибарына!

Сез газдан файдаланысыз. Аның белән сак булыгыз! Кухня бүлмәсен җилләтәргә онытмагыз! Чөнки чыккан газ һава белән кушылып шартлау хасил итәргә мөмкин. Әгәр бүлмәгездә газ исе сизсәгез шырпы сызмагыз, электр приборларын кабызмагыз, төмәкә тартмагыз. Бу очракта барлык газ кранларын яки баллон винтлен ябарга, ишек-тәрәзөләргә ачарга һәм синаны җилләтәргә. 2—28—58 телефоны буенча авария бригадасы чакыртырга кирәк.

Газ приборлары белән өгәр алар колонкага, мичкә, су җылыту бакларына тоташтырылган

булса, аеруча сак булырга кирәк. Бу очракта газдан файдалану чараларын нык сакларга.

Юлыкларның төзек булмавы агулануны, янғын яки шартлау хасил итүне тудыручы бердәнбер сәбәп түгел. Газ приборларыннан саксыз файдалану да бәхетсезлеккә китерәргә мөмкин.

Газ приборларын чиста тотыгыз, алар белән эш итүгә балаларны, исерек хәлдәгә кешеләргә, аның белән эш итә белмәүчеләргә җибәрмәгез. Газ-үткәргечләргә бау тартмагыз, плитә өстенә киптерергә өйбәрләр элмәгез!

Фатирыгыздан киткән дә барлык краннар да

ябылганмы икәнлеген тикшергез. Газ белән эш итү мәсьәләсенә кагылышылы сорауларыгыз булса, 2—28—58 телефоны буенча газ службасына мөрәҗҗәгәт итегез.

НОРЛАТ ГАЗ СЛУЖБАСЫ.

БЕЛДЕРУ

«Норлатнефть» НГДУ сының технологик идарәсенә бульдозер машинистлары, К-700, К-701 тракторчылары, токарлар кирәк. Түләү—вакытлы-премиаль. Уртача айлык хезмәт хакы 200 дән алып 250 сумга кадәр.

Редактор урынбасары Р. З. АЙЗАТУЛЛИН.

«Дуслык» газетасы атнаың сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

РЕДАКЦИЯНЕН АДРЕСЫ: 423000. Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. ТЕЛЕФОННАР: редактор—2—12—14, 2—22—81, редактор урынбасары һәм җаваплы секретарь—2—10—44, рус теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары—2—14—16, чуваш теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары—2—15—63, агропромышленность бүлегенә—2—22—51, хатлар бүлегенә һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Фидания Хәйретдинова җыйды, Асия Моратханова верстка ясады. Клара Бобкова басты. Корректор—Зөлфия Вәлиева.